

Страх от свободата

Повечето хора прекарват живота си сред авторитарни йерархии, като се започне от семейството и се мине през училището и фирмите и се стигне до всички нива на „Властта“. В резултат на това повечето хора се затрудняват дори да започнат да си представят цивилизация „без лидери“, общество от равни, съществуване, свободно от управници, свят без „законодателите“ и техните „закони“. Самата тази мисъл извиква в съзнанието на повечето хора картини на хаос и опустошение.

Хората се чувстват по-удобно с онова, с което са си свикнали, и се плашат от неизвестното. Хората са толкова привързани към онова, което им е познато, че дори онези, които живеят в райони с висока престъпност или военни зони, рядко напускат света, който познават, за да търсят нещо по-добро. Подобно на това, един добре документиран факт е, че някои дългогодишни затворници развиват страх от освобождаване и когато ги освободят, извършват нови престъпления с *намерението* да бъдат изпратени обратно в затвора. Дори робите могат да изпитат ужас от това да бъдат освободени. Това е защото животът на затворника или роба, макар и не много удовлетворяващ, е предсказуем, и това да си представиш един нов, драстично променен живот, на чуждо място, сред непознати, с цялата свързана с това несигурност – как ще си осигурявам храна?, къде ще живея?, какво ще представлява живота ми?, ще бъде ли защитен? – ужасява почти всеки човек. Така става и когато повечето хора си помислят за човешко общество без управляваща класа. Тази идея е толкова несвойствена за всичко, което те изобщо познават, и за всичко, за което изобщо са си мислили, и за всичко, което са научили, че е необходимо и добро, така че те едва ли знаят как да започ-

нат да си го представят. Дори самият ни език илюстрира страха ни от това да живеем в общество от свободни и равни хора, защото такава състояние се дефинира като „анархия“ – термин, използван също така и за описание на хаос и разрушение. Израстваме толкова привикнали с невидимата клетка, образувана около всеки от нас от мита за „авторитета“, че повечето от нас се ужасяват от идеята за живот *без* тази клетка. Буквално се плашим от собствената си свобода.

И някои хора работят усърдно, за да подсилят този страх. Хората, които се възползват най-много от мита за „авторитета“ – онези, които жадуват за власт над другите и за лесното богатство и правата, които тя им дава – непрекъснато пробутват идеята, че живот, в който не командват те, би означавал постоянни болки и страдания за всички. Именно всичко, от което хората могат да се боят – престъпления, бедност, болести, агресия, природни бедствия и т. н. – се използва от тираните, за да ужаси хората и те да бъдат покорни. Подробностите могат да варират, но шаблонът на посланието на тираните е винаги един и същ: „Ако не ни дадеш власт над теб, така че да можем да те защитим, ти ще страдаш ужасно“. Това послание, комбинирано с вродения страх на човек от неизвестното, е довело до невъобразима степен на потисничество, кражби и явни убийства, продължаващи поколение след поколение по целия свят. По ирония, празното обещание за защита от страдания и несправедливост е подмавило толкова много хора да приемат самото онова нещо, което е *причинило* повече страдания и несправедливост от всичко друго в историята: вярата във „Властта“.

Изглежда странно, че всяко мислещо човешко същество не е естествено отворено и възприемчиво за идеята, че притежава себе си и че трябва да управлява собствения

си живот, невъзпрепятствано от какъвто и да било човешки „авторитет“. Дори обикновеният човек, който чуе такова послание, често се нахвърля върху този, който го е изрекъл, и настоява, че действителна свобода и свят без господари и поданици биха означавали хаос и разрушение, и пламенно защитава продължителното робство на цялото човечество, *включително и своето*. Той прави това не като се основава на някаква разумна мисъл или някакво доказателство или опит, а въз основа на своя дълбоко вкоренен екзистенциален ужас от неизвестното – в този случай неизвестното е общество от равни хора, вместо от господари и поданици. Той никога не го е виждал на практика в големи мащаби и никога не е мислел за това, не може да си го представи и затова се бои от него. И онези, които мечтаят за власт над другите, постоянно подсилват и насърчават този страх у онези, които те се мъчат да подчинят.